

Zakon o sustavu civilne zaštite

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	3
II. SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE	6
III. SUDIONICI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE	7
IV. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	13
a) Stožeri civilne zaštite	14
b) Operativne snage vatrogastva	16
c) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa	16
d) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja	17
e) Udruge	17
f) Postrojbe i povjerenici civilne zaštite	18
g) Koordinator na lokaciji	19
h) Pravne osobe u sustavu civilne zaštite	19
V. GRAĐANI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE	21
VI. MJERE I AKTIVNOSTI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE	23
1. Prevencija	23
2. Pripravnost	24
3. Reagiranje	25
VII. POSEBNE OVLASTI U PROVEDBI NEODGODIVIH MJERA CIVILNE ZAŠTITE	26
VIII. ZNAK, ODORE, ISKAZNICE I EVIDENCIJE PRIPADNIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE	27
IX. SUDJELOVANJE PRIPADNIKA OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U MEĐUNARODNIM AKTIVNOSTIMA	29
X. OSPOSOBLJAVANJE U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE	29
XI. INFORMIRANJE JAVNOSTI	30
XII. DODJELA PRIZNANJA I NAGRADA	31

XIII. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	31
XIV. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA	32
XV. PREKRŠAJNE ODREDBE	35
XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	38

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se sustav i djelovanje civilne zaštite; prava i obveze tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih i fizičkih osoba; osposobljavanje za potrebe sustava civilne zaštite; financiranje civilne zaštite; upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i druga pitanja važna za sustav civilne zaštite.

(2) Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

(3) Civilna zaštita je od javnog interesa za Republiku Hrvatsku i za sigurnost Republike Hrvatske.

(4) Ovim Zakonom propisuju se ograničenja vlasničkih i drugih stvarnih prava na nekretninama i pokretninama radi zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi [Direktiva 2012/18/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EPG) (SL L 197, 24. 7. 2012.).

Članak 3.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1) Aktivnost je poduzimanje istovrsnih djelovanja koja su usmjerena ostvarenju određenog cilja primjenom mjera civilne zaštite.

2) Aktiviranje znači postupke pokretanja žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite i građana.

3) Asanacija animalna je postupak prikupljanja, zbrinjavanja, uklanjanja i ukopa životinjskih leševa i namirnica životinjskog porijekla.

4) Asanacija humana je postupak uklanjanja, identifikacije i ukopa posmrtnih ostataka žrtava.

5) Asanacija terena je skup organiziranih i koordiniranih tehničkih, zdravstvenih i poljoprivrednih mjera i postupaka radi uklanjanja izvora širenja društveno opasnih bolesti.

5a) *Domino-efekt* je niz povezanih učinaka koji zbog međusobnog razmještaja i blizine područja postrojenja, postrojenja, odnosno dijelova postrojenja ili grupe postrojenja i količina opasnih tvari prisutnih u tim područjima postrojenja povećavaju mogućnost izbijanja velike nesreće ili pogoršavaju posljedice nastale nesreće.

6) Evakuacija znači premještanje ugroženih osoba, životinja i pokretne imovine iz ugroženih objekata ili područja.

7) Izvanredni događaj znači događaj za čije saniranje je potrebno djelovanje žurnih službi te potencijalno uključivanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

8) Katastrofa je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem.

9) Kemijsko-biološko-radiološko-nuklearna zaštita (u daljnjem tekstu: KBRN zaštita) je skup organiziranih postupaka koji obuhvaćaju detekciju, uzimanje uzoraka i identifikaciju kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih sredstava i/ili tvari te obilježavanje i dekontaminaciju opasnih područja.

10) Koordinacija je usklađivanje djelovanja sudionika sustava civilne zaštite kako bi se ostvarili ciljevi sustava civilne zaštite.

11) Koordinator na lokaciji u slučaju velike nesreće i katastrofe je osoba koja koordinira aktivnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite na mjestu intervencije.

12) Međunarodne aktivnosti pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite znače pružanje žurne međunarodne pomoći, sudjelovanje u međunarodnim programima osposobljavanja i vježbama.

13) Mobilizacija je postupak kojim se po nalogu nadležnog tijela obavlja pozivanje, prihvatanje i opremanje sudionika sustava civilne zaštite i dovodi ih u spremnost za provođenje zadaća civilne zaštite.

14) Obrazovanje u sustavu civilne zaštite je organizirano stjecanje stručnih znanja, vještina i sposobnosti i provodi se, sukladno posebnim propisima, kao formalno obrazovanje (putem osposobljavanja i usavršavanja, a polaznicima se izdaje javna isprava) i neformalno obrazovanje.

14a) je tvar, smjesa ili pripravak definirana propisima o zaštiti okoliša i o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari.

14b) je pravna ili fizička osoba koja upravlja ili posjeduje neko područje postrojenja ili postrojenje ili ima odlučujuću ekonomsku ulogu u tehničkom upravljanju područjem postrojenja.

15) Osposobljavanje u sustavu civilne zaštite je organizirano stjecanje stručnih znanja i vještina sa svrhom podizanja spremnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i građana za djelovanje u velikoj nesreći i katastrofi.

16) Operativne snage sustava civilne zaštite su sve prikladne i raspoložive sposobnosti i resursi operativnih snaga namijenjeni provođenju mjera civilne zaštite.

17) Osobna i uzajamna zaštita je temeljni oblik organiziranja građana za vlastitu zaštitu te pružanje pomoći drugim osobama kojima je zaštita potrebna.

17a) *Područje postrojenja* je cijelo područje koje je pod kontrolom operatera i u kojem su prisutne opasne tvari u jednom ili više postrojenja, uključujući zajedničku ili s njima povezanu infrastrukturu ili djelatnosti.

18) Preveniranje je koncept i mjeru potpunog izbjegavanja potencijalnih negativnih utjecaja kojim se unaprijed poduzimaju.

- 19) Pripravnost je stanje spremnosti operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite za operativno djelovanje.
- 20) Procjena rizika je određivanje kvantitativne i/ili kvalitativne vrijednosti rizika.
- 21) Pružanje međunarodne žurne pomoći u civilnoj zaštiti je upućivanje operativnih snaga sustava civilne zaštite i materijalne pomoći u državu pogođenu velikom nesrećom ili katastrofom koja je zatražila međunarodnu pomoć.
- 22) Prva pomoć je skup postupaka kojima se pomaže ozlijeđenoj ili oboljeloj osobi na mjestu događaja, prije dolaska hitne medicinske službe ili drugih kvalificiranih zdravstvenih djelatnika.
- 23) Reagiranje znači pružanje usluga u izvanrednim situacijama i pomoć u vrijeme velike nesreće i katastrofe ili odmah po njezinom završetku radi spašavanja života, smrti, utjecaja na zdravlje, javne sigurnosti i zadovoljenja osnovnih dnevnih potreba ugroženih građana.
- 24) Rizik je odnos posljedice nekog događaja i vjerojatnosti njegovog izbijanja.
- 25) Rukovođenje znači aktivnosti planiranja, organiziranja i vođenja operativnih snaga sustava civilne zaštite prema ostvarivanju postavljenih ciljeva (izvršna funkcija upravljanja).
- 26) Sklanjanje je organizirano upućivanje građana u najbližu namjensku građevinu za sklanjanje ili u drugi pogodan prostor koji omogućava optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe (podrumske i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori).
- 27) Spašavanje materijalnih i kulturnih dobara je skup organiziranih i koordiniranih aktivnosti koje se provode radi sprječavanja oštećivanja i/ili uništavanja materijalnih i kulturnih dobara.
- 28) Spašavanje stanovništva je skup organiziranih i koordiniranih aktivnosti koje se provode radi očuvanja života i zdravlja ljudi.
- 29) Temeljne operativne snage u sustavu civilne zaštite su snage koje posjeduju spremnost za žurno i kvalitetno operativno djelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama: operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa.
- 30) Uzbunjivanje i obavješćivanje je skretanje pozornosti na opasnost korištenjem propisanih znakova za uzbunjivanje te pružanje pravodobnih i nužnih informacija radi poduzimanja aktivnosti za učinkovitu zaštitu.
- 31) Upravljanje je određivanje temeljnog cilja sustava civilne zaštite, plansko povezivanje dijelova sustava civilne zaštite i njihovih zadaća, mjera i aktivnosti u jedinstvenu cjelinu radi postizanja ciljeva sustava civilne zaštite.
- 32) Upravljanje rizicima znači preventivne i planske aktivnosti usmjerene na umanjivanje ranjivosti i ublažavanje negativnih učinaka rizika.
- 32a) *Vanjski plan civilne zaštite u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari* (u daljnjem tekstu: Vanjski plan) je plan mjera i aktivnosti koje će se poduzeti izvan područja postrojenja, a donosi ga

izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave kako bi upravljalo rizicima i vanjskim posljedicama scenarija koji uključuju opasne tvari.

33) Velika nesreća je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka.

34) Zahtjevi sustava civilne zaštite u području prostornog uređenja znače preventivne aktivnosti i mjere koje moraju sadržavati dokumenti prostornog uređenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

35) Zaštita i spašavanje znači organizirano provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

36) Zaštita od požara je sustav mjera i radnji utvrđenih posebnim propisima.

37) Zbrinjavanje je osiguravanje hitnog, privremenog smještaja i opskrbe osnovnim životnim namirnicama i predmetima za osobnu higijenu za ugrožene građane koji se evakuiraju, odnosno premještaju s ugroženog područja.

Članak 4.

(1) Dan civilne zaštite Republike Hrvatske obilježava se 1. ožujka.

(2) Dan europskog broja 112 obilježava se 11. veljače.

(3) Međunarodni dan smanjenja rizika od katastrofa obilježava se 13. listopada.

II. SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE

Članak 5.

(1) Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

(2) Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Djelovanje sustava civilne zaštite

Članak 6.

(1) Sustav civilne zaštite redovno djeluje putem preventivnih i planskih aktivnosti, razvoja i jačanja spremnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(2) Reagiranje operativnih snaga sustava civilne zaštite nastavlja se na djelovanje žurnih službi i redovnih snaga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kada one svojim sposobnostima nisu u mogućnosti spriječiti nastanak i/ili razvoj velike nesreće i katastrofe.

(3) Kada velika nesreća i/ili katastrofa nadilazi sposobnosti svih sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku o traženju i primanju međunarodne pomoći sukladno odredbama ovog Zakona i obvezama Republike Hrvatske preuzetim iz međunarodnih ugovora.

Načela sustava civilne zaštite

Članak 7.

(1) Načela sustava civilne zaštite su opća načela: načelo humanosti i načelo zabrane diskriminacije te načela operativnog djelovanja sustava civilne zaštite: načelo supsidijarnosti, načelo solidarnosti i načelo kontinuiteta djelovanja.

(2) Načelo humanosti ostvaruje se osiguravanjem poštivanja osoba kojima se pruža pomoć, osiguravanjem prava na fizički i mentalni integritet i zaštitom osobnosti.

(3) Prema načelu zabrane diskriminacije u sustavu civilne zaštite pruža se potrebna pomoć svima kojima je potrebna, neovisno o rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u sindikatu, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

(4) Prema načelu supsidijarnosti odluke i mjere civilne zaštite prvenstveno se donose i provode angažiranjem svih raspoloživih vlastitih resursa i sposobnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koja je pogođena velikom nesrećom ili katastrofom.

(5) Prema načelu solidarnosti pogođenoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave upućuje se dodatna pomoć nakon što je angažirala sve svoje raspoložive resurse i sposobnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(6) Prema načelu kontinuiteta djelovanja sudionici i operativne snage u sustavu civilne zaštite nastavljaju izvršavati poslove iz svog djelokruga i u velikim nesrećama i katastrofama.

III. SUDIONICI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

Članak 8.

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeći sudionici:

- Vlada Republike Hrvatske
- Ministarstvo unutarnjih poslova, kao središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)
- tijela državne uprave i druga državna tijela
- Oružane snage Republike Hrvatske i policija

– jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vlada Republike Hrvatske

Članak 9.

Vlada Republike Hrvatske rukovodi djelovanjem sudionika u sustavu civilne zaštite u katastrofama uz potporu Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Članak 10.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: ministar), donosi:

- Procjenu rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku
- Strategiju smanjenja rizika od katastrofa
- Strategiju razvoja sustava civilne zaštite
- Državni plan djelovanja civilne zaštite.

(2) Državni plan djelovanja civilne zaštite usklađuje se s Planom obrane Republike Hrvatske u dijelu koji se odnosi na otklanjanje posljedica ratnog razaranja.

Članak 11.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, kada je Republika Hrvatska pogođena katastrofom, donosi odluku o traženju i primanju međunarodne pomoći te odluku o pružanju pomoći drugim državama kada su one pogođene katastrofom.

(2) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, donosi odluku o visini međunarodne pomoći Republike Hrvatske drugim državama pogođenima katastrofom.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako stanje u drugoj državi ne trpi odgodu pružanja žurne pomoći, odluku o pružanju međunarodne pomoći drugoj državi koja je pogođena katastrofom može donijeti ministar sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske o visini međunarodne pomoći Republike Hrvatske drugim državama pogođenima katastrofom.

(4) Ministar dužan je Vladi Republike Hrvatske podnijeti izvješće o pruženoj međunarodnoj pomoći iz stavka 3. ovoga članka u roku od osam dana od dana upućivanja međunarodne pomoći.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite

Članak 12.

Ministarstvo je nadležno za sljedeće poslove:

- koordinira djelovanje sustava civilne zaštite u Republici Hrvatskoj
- obavlja poslove analize, obrade i dostave informacija i podataka o svim vrstama opasnosti i mogućim posljedicama velikih nesreća i katastrofa
- uspostavlja i upravlja jedinstvenim sustavom uzbunjivanja u Republici Hrvatskoj i provodi uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva
- daje suglasnost pravnim osobama na projekte sustava za uzbunjivanje

- putem jedinstvenog europskog broja za hitne službe 112 (u daljnjem tekstu: broj 112) prima sve vrste žurnih poziva, prosljeđuje informacije nadležnim službama, komunikacijski koordinira njihovo međusobno djelovanje i objedinjuje povratne informacije o provedenim aktivnostima
- izrađuje i dostavlja Vladi Republike Hrvatske na donošenje propise i planske dokumente za provedbu ovog Zakona
- aktivira operativne snage sustava civilne zaštite i koordinira njihovo djelovanje
- predlaže i provodi međunarodne ugovore iz područja civilne zaštite
- razmjenjuje informacije i podatke s drugim državama, međunarodnim organizacijama i regionalnim inicijativama
- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske i drugih država te međunarodnih organizacija provodi primanje, pružanje ili tranzit žurne humanitarne pomoći
- priprema i provodi međunarodne konferencije, seminare, tečajeve, radionice, vježbe i projekte iz područja civilne zaštite
- provodi osposobljavanje pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite i drugih sudionika u sustavu civilne zaštite
- utvrđuje stručne, materijalno-tehničke i druge uvjete koje moraju ispunjavati javne ustanove i druge pravne osobe za izvođenje programa formalnog i neformalnog obrazovanja u sustavu civilne zaštite
- daje i oduzima suglasnost javnim ustanovama i pravnim osobama za provođenje osposobljavanja u sustavu civilne zaštite
- provodi osposobljavanje instruktora/vježbatelja koji mogu sudjelovati u provođenju obrazovanja u sustavu civilne zaštite
- ispituje opremu i sredstva za civilnu zaštitu i podnosi prijedlog za donošenje hrvatskih normi u tom području
- daje i oduzima suglasnost pravnim osobama za obavljanje djelatnosti u području ispitivanja tehničke ispravnosti opreme i sredstava za civilnu zaštitu
- objedinjava i vodi jedinstvenu informacijsku bazu podataka o operativnim snagama sustava civilne zaštite, materijalnim sredstvima i opremi te spremnosti za operativno djelovanje
- donosi odluku o izradi Vanjskog plana ili izradi izmjena i dopuna Vanjskog plana, u roku od mjesec dana od primitka potrebne dokumentacije od operatera za njegovo područje postrojenja
- daje suglasnost jedinicama područne (regionalne) samouprave na Vanjske planove i na njihove izmjene i dopune te na metodologiju izrade procjene rizika
- nadzire pravodobnost izrade i donošenja Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna, koji se moraju donijeti u roku od dvije godine od dana izdavanja suglasnosti tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša na dokumente operatera, odnosno njegova područja postrojenja, koji je dužan izraditi izvješće o sigurnosti na temelju propisa iz područja zaštite okoliša
- daje suglasnost jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na planirane mjere zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja i usklađenost s procjenama rizika

- daje suglasnost pravnim osobama (ovlaštenicima) za obavljanje stručnih poslova za izradu plan-
skih dokumenata u području civilne zaštite i vodi očevidnik o izdanim suglasnostima
- daje suglasnost na odluke izvršnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o
određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite
- sudjeluje u predlaganju bilance državnih robnih zaliha
- nositelj je izrade Strategije smanjenja rizika od katastrofa
- dostavlja Vladi Republike Hrvatske objedinjeni prijedlog središnjih tijela državne uprave, znans-
tvenih institucija, ustanova i javnih poduzeća te udruga za imenovanje zamjenika načelnika i čla-
nova Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske
- koordinira rad središnjih i drugih tijela državne uprave pri izradi Procjene rizika od katastrofa
za Republiku Hrvatsku
- provodi upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i drugih posebnih propisa
- obavlja i druge poslove utvrđene posebnim zakonom.

Članak 13.

- (1) Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ministar donosi odluke, naredbe, smjernice, upute, komunikacijske standardne operativne postupke i protokole.
- (2) Ministar donosi pravilnik o popisu tehničkih sredstava i opreme civilne zaštite (vozila, uređaji, alati i sredstva) koji se moraju ispitivati, postupku ispitivanja, sadržaju, obliku i načinu izdavanja isprava o ispravnosti tehničkih sredstava i opreme civilne zaštite te uvjetima pod kojima ispitiva-
nje može obavljati ovlaštena pravna osoba.

Tijela državne uprave i druga državna tijela

Članak 14.

- (1) Tijela Ministarstva i druga državna tijela dužna su u okviru svog djelokruga radi učinkovitog funkcioniranja sustava civilne zaštite izvršavati sljedeće zadaće:
- davati obavijesti ranog upozoravanja te neposredne opasnosti za nastanak izvanrednog doga-
đaja i upute stanovništvu o postupanju u velikim nesrećama i katastrofama
 - izraditi dijelove planskih dokumenata civilne zaštite u području iz njihova djelokruga
 - provoditi mjere pripravnosti iz njihova djelokruga radi učinkovitog reagiranja u katastrofama,
sukladno specifičnostima izvanrednog događaja
 - odrediti pravne osobe koje su od posebnog interesa za sustav civilne zaštite
 - izraditi i dostaviti Ministarstvu procjenu rizika iz svog djelokruga
 - dostaviti na zahtjev Ministarstva, na njezin zahtjev, podatke bitne za zaštitu i spašavanje stanov-
ništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša
 - u slučaju velike nesreće i katastrofe, na zahtjev Vlade Republike Hrvatske ili Ministarstva, vlas-
titim snagama provesti mjere i aktivnosti civilne zaštite iz svojeg djelokruga.

(2) Tijela državne uprave i druga državna tijela osnivaju krizni stožer za obavljanje poslova iz njihova djelokruga sukladno posebnim propisima, koji se može aktivirati za potrebe djelovanja sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Oružane snage Republike Hrvatske i policija

Članak 15.

(1) Kada se proglašava velika nesreća i/ili katastrofa, a sposobnosti i resursi operativnih snaga sustava civilne zaštite nisu dovoljni, na prijedlog Ministarstva, u skladu s posebnim propisima, aktiviraju se Oružane snage Republike Hrvatske i policija.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Oružane snage Republike Hrvatske koordiniraju svoje djelovanje s Ministarstvom.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 16.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na njihovom području sukladno procjeni rizika od velikih nesreća i planu djelovanja civilne zaštite, a ako postojećim operativnim snagama ne mogu odgovoriti na posljedice utvrđene procjenom rizika, dužne su osnovati dodatne postrojbe civilne zaštite.

(3) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe pripravnosti i reagiranja kod velikih nesreća i katastrofa organiziraju sudjelovanje volontera radi provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

(4) U slučaju velike nesreće stožer civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave organizira volontere u provođenju određenih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

Članak 17.

(1) Predstavničko tijelo, na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvršava sljedeće zadaće:

- u postupku donošenja proračuna razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine
- donosi procjenu rizika od velikih nesreća
- donosi odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite
- donosi odluku o osnivanju postrojbi civilne zaštite
- osigurava financijska sredstva za izvršavanje odluka o financiranju aktivnosti civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi prema načelu solidarnosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, jedinice lokalne samouprave u kojima nema izraženih rizika te temeljem njihove veličine i drugih kriterija uređenih odredbama pravilnika iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona, nisu u obvezi izraditi i donijeti procjenu rizika od velikih nesreća.

(3) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave izvršava sljedeće zadaće:

- donosi plan djelovanja civilne zaštite
- donosi plan vježbi civilne zaštite
- priprema i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i prijedlog odluke o osnivanju postrojbi civilne zaštite
- kod donošenja godišnjeg plana nabave u plan uključuje materijalna sredstva i opremu snaga civilne zaštite
- donosi odluke iz svog samoupravnog djelokruga radi osiguravanja materijalnih, financijskih i drugih uvjeta za financiranje i opremanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
- odgovorno je za osnivanje, razvoj i financiranje, opremanje, osposobljavanje i uvježbavanje operativnih snaga sukladno usvojenim smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite
- izrađuje i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog procjene rizika od velikih nesreća i redovito ažurira procjenu rizika i plan djelovanja civilne zaštite
- osigurava uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršavanje zadaća u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša
- osigurava uvjete za raspoređivanje pripadnika u postrojbe i na dužnost povjerenika civilne zaštite te vođenje evidencije raspoređenih pripadnika
- osigurava uvjete za vođenje i ažuriranje baze podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima operativnih snaga sustava civilne zaštite
- uspostavlja vođenje evidencije stradalih osoba u velikim nesrećama i katastrofama.

(4) Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

(5) Izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, osim poslova navedenih u stavku 3. ovoga članka, donosi Vanjski plan ili njegove izmjene i dopune za područje postrojenja ili grupu područja postrojenja koju određuje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša zbog mogućeg domino-efekta, u roku od godinu dana od donošenja odluke Ministarstva o izradi Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna te svim osobama koje bi mogle imati značajne materijalne i zdravstvene posljedice zbog nastanka velike nesreće u području postrojenja ili grupi područja postrojenja, a da za to ne trebaju podnositi posebne zahtjeve, pruža redovito i u najprimjerenijem obliku jasne i lako razumljive, preispitane i usklađene informacije o sigurnosnim mjerama i nužnom ponašanju u slučaju velike nesreće na području svoje nadležnosti.

(6) Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su se osposobiti za obavljanje poslova civilne zaštite u roku od šest mjeseci od stupanja na dužnost, prema programu osposobljavanja koji provodi Ministarstvo.

Članak 18.

(1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu i koje pripadaju istom geografskom području i dijele zajedničke rizike (na otoku i sl.) mogu zajednički organizirati obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave mogu:

- osnovati zajedničko tijelo te upravni odjel, službu ili zajednički organizirati njihovo obavljanje u skladu s odredbama ovoga Zakona
- izraditi zajednički plan djelovanja civilne zaštite koji potvrđuju izvršna tijela jedinica lokalne samouprave koje zajednički obavljaju poslove civilne zaštite
- osnovati zajedničke postrojbe civilne zaštite.

(3) Jedinice lokalne samouprave međusobne odnose u zajedničkom organiziranju obavljanja poslova civilne zaštite iz svog samoupravnog djelokruga uređuju posebnim sporazumom u skladu sa zakonom, statutima i drugim općim aktima.

(4) Na temelju odluke predstavničkih tijela o osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela, odjela, službe ili drugog načina zajedničkog organiziranja poslova civilne zaštite izvršna tijela jedinica lokalne samouprave sklapaju sporazum.

(5) Sporazumom iz stavka 4. ovog članka uređuje se financiranje, način upravljanja, odgovornost, statusna pitanja službenika i namještenika i druga pitanja od važnosti za to tijelo.

(6) Izvršna tijela jedinica lokalne samouprave dužna su sporazum iz stavka 4. ovoga članka dostaviti Ministarstvu.

(7) Jedinice lokalne samouprave koje osnivaju zajedničko tijelo, upravni odjel, službu ili na drugi način zajednički organiziraju obavljanje poslova civilne zaštite iz njihova samoupravnog djelokruga dužne su izraditi svoju procjenu rizika i osnovati svoj stožer civilne zaštite.

Članak 19.

(1) Jedinice lokalne samouprave popunjavaju postrojbe i raspoređuju povjerenike i zamjenike povjerenika civilne zaštite, a jedinice područne (regionalne) samouprave popunjavaju postrojbe civilne zaštite, sukladno odredbama pravilnika koji donosi ministar.

(2) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osnivač postrojbi civilne zaštite, obavlja pozivanje obveznika civilne zaštite radi mobilizacije, utvrđivanja dužnosti i usklađivanja podataka u sustavu civilne zaštite, zaduživanja osobne opreme, provedbe smotre te upućivanja na osposobljavanje i vježbe.

(3) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je osigurati uvjete za osposobljavanje raspoređenih obveznika snaga civilne zaštite (pripadnika postrojbi civilne zaštite, povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika) sukladno odredbama ovoga Zakona.

IV. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE**Članak 20.**

(1) Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- a) stožeri civilne zaštite
- b) operativne snage vatrogastva
- c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa
- d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja
- e) udruge
- f) postrojbe i povjerenici civilne zaštite
- g) koordinatori na lokaciji
- h) pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

(2) Tijela državne uprave i druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i operativne snage sustava civilne zaštite dužna su voditi i ažurirati bazu podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima svojih operativnih snaga te navedene podatke jednom godišnje, najkasnije do ožujka sljedeće godine, dostaviti Ministarstvu.

a) Stožeri civilne zaštite

Članak 21.

(1) Stožer civilne zaštite osniva se na državnoj razini, razini područne (regionalne) i razini lokalne samouprave.

(2) Stožer civilne zaštite je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(3) Stožer civilne zaštite obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

(4) Ministar donosi pravilnik o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite.

(5) Način rada stožera civilne zaštite uređuje se poslovníkom koji donosi ministar za Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske ili izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za stožer koji osniva.

Članak 22.

(1) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra osniva i imenuje rješenjem Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske koji se sastoji od rukovodećih osoba iz središnjih tijela državne uprave, operativnih snaga sustava civilne zaštite i drugih pravnih osoba od osobite važnosti za sustav civilne zaštite Republike Hrvatske.

(2) Načelnik Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske je ministar i rukovodi radom Stožera.

(3) Kada se proglašuje katastrofa, rukovođenje radom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske preuzima predsjednik Vlade Republike Hrvatske ili, po ovlaštenju predsjednika Vlade Republike Hrvatske, član Vlade ili načelnik Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo obavlja administrativne i tehničke poslove te osigurava uvjete za rad Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Članak 22.a

(1) U slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske donosi odluke i upute koje provode stožeri civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Odluke i upute iz stavka 1. ovoga članka donose se radi zaštite života i zdravlja građana, očuvanja imovine, gospodarske aktivnosti i okoliša te ujednačavanja postupanja pravnih osoba i građana.

Članak 23.

(1) Izvršno tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave odlukom osniva stožer civilne zaštite i imenuje načelnika, zamjenika načelnika i članove stožera od predstavnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, upravnih tijela jedinice i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih osoba od osobite važnosti za sustav civilne zaštite jedinice područne (regionalne) samouprave.

(2) Radom stožera civilne zaštite jedinice područne (regionalne) samouprave rukovodi načelnik stožera, a kada se proglašuje velika nesreća, rukovođenje preuzima izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

(3) Članovi stožera jedinice područne (regionalne) samouprave su imenovani članovi iz stavka 1. ovoga članka, po prijedlogu tih službi, od kojih se dio članova imenuje po dužnosti, i to: rukovodeći službenici službi koje se civilnom zaštitom bave kao redovitom djelatnošću, djelatnici temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite, rukovodeći službenik područne ustrojstvene jedinice Ministarstva, policijske uprave te zdravstvenih ustanova.

(4) Jedinica područne (regionalne) samouprave obavlja administrativne i tehničke poslove te osigurava uvjete za rad stožera civilne zaštite.

Članak 24.

(1) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom osniva stožer civilne zaštite i imenuje načelnika, zamjenika načelnika i članove stožera od predstavnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, upravnih tijela jedinice lokalne samouprave i drugih pravnih osoba od osobite važnosti za sustav civilne zaštite jedinice lokalne samouprave.

(2) Radom stožera civilne zaštite jedinice lokalne samouprave rukovodi načelnik stožera, a kada se proglašuje velika nesreća rukovođenje preuzima izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

(3) Članovi stožera jedinice lokalne samouprave su imenovani članovi iz stavka 1. ovoga članka, po prijedlogu tih službi, od kojih se dio članova imenuje po dužnosti, i to: predstavnici službi koje se civilnom zaštitom bave kao redovitom djelatnošću, djelatnici temeljnih operativnih snaga

civilne zaštite, predstavnik područne ustrojstvene jedinice Ministarstva, policijske postaje te predstavnik zdravstvenih ustanova.

(4) Jedinica lokalne samouprave obavlja administrativne i tehničke poslove te osigurava uvjete za rad stožera civilne zaštite.

Članak 25.

Članovi stožera civilne zaštite dužni su završiti osposobljavanje koje provodi Ministarstvo prema Programu osposobljavanja članova stožera civilne zaštite koji donosi ministar, u roku od godinu dana od imenovanja u stožer civilne zaštite.

Članak 26.

(1) Radi umanjivanja mogućih posljedica velike nesreće i katastrofe načelnik stožera civilne zaštite može izdati usmeni nalog ili donijeti odluku za preventivno provođenje prisilne evakuacije.

(2) Načelnik stožera civilne zaštite dužan je za usmene naloge iz stavka 1. ovoga članka donijeti odluku u pisanom obliku, najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja usmenog naloga.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati odredbe o nositelju provedbe, mjerama, vremenu i prostoru na kojem se provodi mjera prisilne evakuacije.

(4) Osobe kojima se nalaže mjera prisilne evakuacije dužne su postupiti po nalogu/odluci nositelja provedbe prisilne evakuacije.

Članak 27.

Stožeri civilne zaštite mogu od znanstvenih i drugih institucija, zavoda, javnih poduzeća i ustanova tražiti pružanje stručne pomoći i savjeta, radi poduzimanja učinkovitih operativnih mjera za zaštitu pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša.

b) Operativne snage vatrogastva

Članak 28.

(1) Operativne snage vatrogastva su vatrogasne postrojbe i druge operativne snage vatrogastva određene posebnim propisima kojima se uređuje područje vatrogastva.

(2) Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama te su dužne djelovati u sustavu civilne zaštite u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, ovoga Zakona, planovima djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Državnim planom djelovanja civilne zaštite.

c) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa

Članak 29.

(1) Hrvatski Crveni križ djeluje na području Republike Hrvatske kao neprofitna pravna osoba sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa.

(2) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa i planovima donesenih na temelju posebnog propisa kojim se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa, odredbama ovog Zakona i Državnom planu djelovanja civilne zaštite.

d) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Članak 30.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja djeluje na području Republike Hrvatske kao neprofitna pravna osoba sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatske gorske službe spašavanja.

(2) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatske gorske službe spašavanja, ovoga Zakona, planovima civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Državnom planu djelovanja civilne zaštite.

e) Udruge

Članak 31.

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite (npr. kinološke djelatnosti, podvodne djelatnosti, radio-komunikacijske, zrakoplovne i druge tehničke djelatnosti), pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite, svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga i specijalističkih i intervencijskih postrojbi civilne zaštite te se uključuju u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite sukladno odredbama ovog Zakona i planovima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 32.

(1) Udruge koje su nositelji pojedinih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite određuju se i navode u planovima djelovanja civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja sustava.

(2) Operativni članovi udruga ne mogu se istodobno raspoređivati u više operativnih snaga sustava civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja sustava.

(3) Udruge imaju pravo na naknadu stvarnih troškova za sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na teret proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili državnog proračuna Republike Hrvatske, ovisno na čiji su zahtjev sudjelovali u aktivnostima civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(4) Ministarstvo i izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave međusobne odnose s udrugama reguliraju sporazumima kojima se utvrđuju zadaće udruga u sustavu civilne zaštite, uvjeti pod kojim se udruge uključuju u aktivnosti sustava civilne zaštite te financijska sredstva (donacije) namijenjena jačanju sposobnosti udruga za provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(5) Radi osposobljavanja za sudjelovanje u sustavu civilne zaštite udruge samostalno provode osposobljavanje svojih članova i sudjeluju u osposobljavanju i vježbama s drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite na svim razinama.

f) Postrojbe i povjerenici civilne zaštite

Članak 33.

(1) Za sudjelovanje u mjerama i aktivnostima u sustavu civilne zaštite, sukladno procjeni rizika, mogu se osnovati sljedeće postrojbe civilne zaštite:

- postrojbe civilne zaštite opće namjene osnivaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave najniže razine spremnosti namijenjene obavljanju jednostavnih zadaća u velikim nesrećama na području njihove nadležnosti
- specijalističke postrojbe civilne zaštite osnivaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za obavljanje specifičnih specijalističkih zadaća po svakoj pojedinoj mjeri civilne zaštite
- državna intervencijska postrojba civilne zaštite osniva se kao operativna snaga za djelovanje na području Republike Hrvatske i u međunarodnim aktivnostima, a sastoji se od profesionalnog i pričuvnog dijela.

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka, a materijalni i osobni ustroj postrojbi civilne zaštite propisat će pravilnikom koji donosi ministar.

(3) Ministar donosi:

- pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite
- pravilnik o kriterijima zdravstvenih sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite te kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika
- pravilnik o vrstama i načinu provođenja vježbi operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Članak 34.

(1) Povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika imenuje izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave za pojedinačnu stambenu građevinu, više stambenih građevina, ulice i dijelove ulica, mjesne odbore i manja naselja.

(2) Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik dužni su se odazvati na poziv načelnika nadležnog stožera civilne zaštite.

(3) Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik:

- sudjeluju u pripremanju građana za osobnu i uzajamnu zaštitu te usklađuju provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite
- daju obavijesti građanima o pravodobnom poduzimanju mjera civilne zaštite te javne mobilizacije radi sudjelovanja u sustavu civilne zaštite
- sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite

- organiziraju zaštitu i spašavanje pripadnika ranjivih skupina
- provjeravaju postavljanje obavijesti o znakovima za uzbunjivanje u stambenim zgradama na području svoje nadležnosti i o propustima obavješćuju inspekciju civilne zaštite.

g) Koordinator na lokaciji

Članak 35.

- (1) Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.
- (2) Koordinatora na lokaciji, sukladno specifičnostima izvanrednog događaja, određuje načelnik stožera civilne zaštite iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

h) Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

Članak 36.

- (1) U slučaju prijetnje, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa pravne osobe, osobito pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe koje su odlukom nadležnog središnjeg tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini te pravne osobe koje su odlukama izvršnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određene od interesa za sustav civilne zaštite, dužne su u operativnim planovima izraditi plan o načinu organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sukladno odredbama ovog Zakona, posebnih propisa i njihovih općih akata.
- (2) Pravne osobe posebno važne za obranu mogu biti određene za pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite i koristiti se u provođenju mjera civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama na temelju odluke nadležnog središnjeg tijela državne uprave.
- (3) Pravne osobe koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari, a nisu obveznici izrade izvješća o sigurnosti sukladno propisima iz područja zaštite okoliša, dužne su izraditi procjene rizika i operativne planove sukladno propisanoj metodologiji.
- (4) Pravna osoba dužna je Ministarstvu i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave bez naknade dostavljati podatke potrebne za izradu procjene rizika i plana djelovanja civilne zaštite.
- (5) Operater je dužan za svoje područje postrojenja Ministarstvu i jedinicama područne (regionalne) samouprave bez naknade dostaviti podatke potrebne za izradu Vanjskog plana u roku od najviše dva mjeseca od primitka suglasnosti tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša na izvješće o sigurnosti.
- (6) Operater je dužan za svoje područje postrojenja u slučaju izmjene u području postrojenja, postrojenju, skladištu ili procesu ili vrsti ili fizičkom obliku ili količini opasne tvari koja bi mogla imati značajne posljedice za opasnosti od velikih nesreća obavijestiti Ministarstvo o pojedinostima tih ažuriranja prije te izmjene.
- (7) Pravna osoba koja u području svoje nadležnosti utvrdi prijetnju za nastanak izvanrednog događaja, velike nesreće i/ili katastrofe dužna je o tome bez odgode obavijestiti nadležni centar 112.

(8) Pravna osoba dužna je odazvati se zahtjevu načelnika stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i načelnika Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te sudjelovati s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

(9) Stvarno nastali troškovi djelovanja pravnih osoba u situacijama iz stavka 6. ovog članka podmiruju se iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 37.

Pravne osobe dužne su na poziv nadležnog tijela omogućiti svojim zaposlenicima koji su raspoređeni u operativne snage sustava civilne zaštite sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Članak 38.

(1) Pravne osobe – operateri za svoje područje postrojenja dužni su uspostaviti i održavati sustav uzbunjivanja u perimetru stvarnih rizika za građane, i to:

– pravne osobe koje se bave djelatnošću koja svojom naravi može ugroziti život i zdravlje građana, materijalna i kulturna dobra i okoliš, a koje koriste velike količine opasnih tvari propisane posebnim propisima na području zaštite okoliša te su dužne izrađivati izvješća o sigurnosti

– pravne osobe koje su vlasnici ili upravljaju akumulacijama vode i vodnim kanalima za proizvodnju električne energije i opskrbu vodom

– pravne osobe koje se bave djelatnošću koja svojom naravi može ugroziti život i zdravlje građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, a posluju unutar industrijske zone koja je prema aktima središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša ugrožena domino-efektom.

(2) Više pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka koje obavljaju djelatnost na istom području mogu sporazumno uspostaviti i održavati zajednički sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje građana u svojoj okolini.

(3) Pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su uspostaviti upravljanje i nadzor nad sirenama svog sustava za uzbunjivanje iz operativnog središta pravne osobe i iz nadležnog centra 112 te snositi troškove uspostavljanja i korištenja komunikacijske veze za potrebe upravljanja i nadzora sirenama iz nadležnog centra 112.

(4) Pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su na idejni projekt sustava za uzbunjivanje prije instaliranja vlastitog sustava za uzbunjivanje ishoditi suglasnost Ministarstva.

Članak 39.

(1) Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

(2) Vlasnici građevina dužni su, bez naknade, na zahtjev Ministarstva dopustiti postavljanje uređaja za uzbunjivanje građana i korištenje električne energije.

Članak 40.

(1) Obveze pravnih osoba – operatora javnih komunikacijskih mreža i javno dostupnih telefonskih usluga u vezi s omogućavanjem poziva na jedinstveni europski broj za hitne službe 112 te druge obveze operatora prema Ministarstvu propisane su posebnim zakonom.

(2) Pravne osobe u vlasništvu ili većinskom vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju uspostavljen vlastiti komunikacijski sustav dužne su u slučaju velikih nesreća i katastrofa bez naknade omogućiti njegovo korištenje Ministarstvu.

Članak 41.

(1) Pravne osobe – operatori javnih komunikacijskih mreža i javno dostupnih telefonskih usluga dužni su na vidljivom mjestu u javnim telefonskim govornicama istaknuti obavijest o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112.

(2) Obavijest o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112 i znakovi za uzbunjivanje moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu u svim javnim ustanovama i stambenim zgradama.

(3) Pravne osobe iz članka 38. ⁹ stavka 1. ovog Zakona i pravne osobe nadležne za infrastrukturu i objekte na području povećanog rizika od nastanka izvanredne situacije (autoceste, parkovi prirode, nacionalni parkovi, dječja igrališta, marine i sl.) dužne su na vidljivom mjestu istaknuti obavijest o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112.

(4) Ministar donosi pravilnik o izgledu, načinu i mjestu isticanja obavijesti o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112.

Članak 42.

Ministar donosi:

- pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva
- pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva
- pravilnik o načinu rada u aktivnostima radijske komunikacije za potrebe djelovanja sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama, uz suglasnost nadležne regulatorne agencije.

V. GRAĐANI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

Članak 43.

(1) Svaki građanin dužan je brinuti se za svoju osobnu sigurnost i zaštitu te provoditi mjere osobne i uzajamne zaštite i sudjelovati u aktivnostima sustava civilne zaštite.

(2) Pod mjerama osobne i uzajamne zaštite podrazumijevaju se osobito: samopomoć i prva pomoć, premještanje osoba, zbrinjavanje djece, bolesnih i nemoćnih osoba i pripadnika drugih ranjivih skupina, kao i druge mjere civilne zaštite koje ne trpe odgodu, a koje se provode po nalogu nadležnog stožera civilne zaštite i povjerenika civilne zaštite, uključujući i prisilnu evakuaciju kao

preventivnu mjeru koja se poduzima radi umanjivanja mogućih posljedica velike nesreće i katastrofe.

(3) Osoba koja je u slučaju velike nesreće i katastrofe nastradala dužna se prijaviti nadležnom tijelu jedinice lokalne samouprave koje vodi evidenciju stradalih osoba radi ostvarivanja prava na pomoć (materijalnu, financijsku, privremeni smještaj, organiziranu prehranu i slično).

(4) Nadležni stožer civilne zaštite putem sredstava javnog informiranja ili na drugi primjereni način javno poziva građane na provedbu aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Članak 44.

(1) Obveznici civilne zaštite su hrvatski državljani, državljani Europskoga gospodarskog prostora i državljani trećih zemalja koji imaju odobren status stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj te osobe bez državljanstva s reguliranim statusom u Republici Hrvatskoj, starosne dobi od 18 do 65 godina života, koji su uvedeni u evidenciju obveznika civilne zaštite jedinica lokalne samouprave.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dužnosti u sustavu civilne zaštite ne mogu se dodjeljivati:

– trudnicama, majkama s djetetom mlađim od deset godina ili samohranim roditeljima djeteta do 15 godina

– osobama koje se brinu o osobama s invaliditetom, starijim osobama ili o odraslom članu obitelji koji nije sposoban brinuti se za sebe, a žive u istom kućanstvu, osobe s invaliditetom i osobe trajno nesposobne za rad

– djelatnim vojnim osobama, službenicima i namještenicima Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske, pričuvnicima pozvanim na obuku, ugovornim pričuvnicima, kadetima, osobama koje su pristupile dragovoljnom vojnom osposobljavanju, ročnicima kada je na snazi obvezno služenje vojnog roka, vojnim obveznicima mobiliziranim u Oružane snage Republike Hrvatske, zaposlenicima kojima je uvedena radna obveza

– policiji, žurnim službama, djelatnicima zdravstva te profesionalnim članovima drugih operativnih snaga sustava civilne zaštite i službenicima i namještenicima središnjih tijela državne uprave

– zaposlenicima u pravnim osobama i upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i središnjih tijela državne uprave.

Članak 45.

(1) Građanin postaje obveznik civilne zaštite utvrđivanjem rasporeda na određenu dužnost u postrojbi civilne zaštite.

(2) Obveznik civilne zaštite ima obvezu odazvati se na poziv nadležnog tijela radi rješavanja statusa u sustavu civilne zaštite, sudjelovanja u programima osposobljavanja i vježbama te sudjelovanja u provođenju mjera civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama od dana mobilizacije do primitka zapovijedi o demobilizaciji.

(3) U slučaju spriječenosti, obveznik civilne zaštite iz stavka 2. ovoga članka dužan je opravdati svoj izostanak u roku od 24 sata od primitka poziva.

(4) Obveznik civilne zaštite iz stavka 2. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće, putnih troškova, osiguranje, dnevnicu i druge naknade, sukladno odredbama ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu.

(5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, donosi uredbu o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite.

VI. MJERE I AKTIVNOSTI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

Mjere civilne zaštite

Članak 46.

(1) Mjere civilne zaštite su jednokratni postupci i zadaće koje provode svi sudionici u sustavu civilne zaštite na svim razinama radi spašavanja života i zdravlja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, i to: uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, prva pomoć, KBRN zaštita, asanacija (humana, animalna, asanacija terena), zaštita životinja i namirnica životinjskog porijekla te zaštita bilja i namirnica biljnog porijekla.

(2) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, donosi uredbu o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje.

Aktivnosti i faze u sustavu civilne zaštite

Članak 47.

(1) Aktivnosti u sustavu civilne zaštite su:

- pripremne aktivnosti koje se provode kao preventivne i planske aktivnosti u okviru redovne djelatnosti sudionika sustava civilne zaštite
- operativne aktivnosti koje se provode u rasponu od ranog upozoravanja, pripravnosti do reagiranja.

(2) Faze u sustavu civilne zaštite su:

1. prevencija
2. pripravnost
3. reagiranje.

1. Prevencija

Preventivne aktivnosti u sustavu civilne zaštite

Članak 48.

(1) Preventivne aktivnosti u sustavu civilne zaštite obuhvaćaju:

- posebna istraživanja od važnosti za procjenjivanje i smanjenje rizika od katastrofa, prognoze razvoja prirodnih procesa te standarde materijala, tehničkih i operativnih rješenja od interesa za smanjenje ranjivosti

- jačanje svijesti građana, ranjivih i posebnih ciljanih društvenih skupina o opasnostima i mjerama za zaštitu te korištenje broja 112
- odgoj i obrazovanje djece o specifičnim sadržajima na temelju postojećih ili posebnih programa
- planiranje korištenja prostora
- definiranje i primjenu posebnih tehničkih pravila u građenju, industriji, prometu i drugim područjima koja svojom djelatnošću povećavaju ranjivost zajednica
- posebne strategije, procjene, akcijske planove i programe
- implementaciju međunarodnih dokumenata na području smanjenja rizika od katastrofa
- podržavanje politike održivog razvoja i mjera upravljanja identificiranim rizicima
- javno informiranje i suradnju u medijima.

(2) Preventivne aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite i građani u okviru redovne djelatnosti radi smanjenja rizika, prijetnji i opasnosti za život i zdravlje građana, materijalnih dobara i okoliša od svih vrsta prirodnih i tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa.

Planske aktivnosti u sustavu civilne zaštite

Članak 49.

(1) Planske aktivnosti u sustavu civilne zaštite uređuju se dokumentima kojima se definiraju mjere smanjenja rizika od katastrofa, utvrđuje procjena rizika, planiranje, pripravnost za reagiranje i reagiranje sustava civilne zaštite te provedba mjera civilne zaštite.

(2) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove obrane, zaštite okoliša i graditeljstva, pravilnikom će propisati nositelje, sadržaj i postupke izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te način informiranja javnosti o postupku njihova donošenja.

(3) Ministar donosi:

- pravilnik o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- pravilnik o mjerama civilne zaštite u prostornom planiranju
- pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene pravne osobe za obavljanje stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite.

2. Pripravnost

Članak 50.

(1) Na temelju informacija u sustavu ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće pripravnost u sustavu civilne zaštite proglašava izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Pripravnost u sustavu civilne zaštite proglašava ministar na temelju informacija u sustavu ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka katastrofe.

(3) Ministar donosi pravilnik o postupku primanja, prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu.

3. Reagiranje

Aktiviranje sustava civilne zaštite

Članak 51.

(1) Reagiranje započinje aktiviranjem sudionika u sustavu civilne zaštite iz civilnog sektora, nastavlja se proglašavanjem velike nesreće i katastrofe, provođenjem mjera civilne zaštite te sudjelovanjem Oružanih snaga Republike Hrvatske i policije u otklanjanju posljedica velikih nesreća i katastrofa, a završava normalizacijom i saniranjem stanja te stvaranjem uvjeta za provođenje mjera iz redovne nadležnosti tijela vlasti na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini.

(2) Aktiviranje operativnih snaga sustava civilne zaštite odlukom nalaže:

- izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave samostalno ili na prijedlog odgovorne osobe žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite ili Ministarstva kada utvrdi da izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u veliku nesreću i kada je proglašena velika nesreća

- ministar kada utvrdi da izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u katastrofu te kada je proglašena katastrofa.

Članak 52.

(1) Kada se sustav civilne zaštite aktivira na lokalnoj razini, sustav civilne zaštite na područnoj (regionalnoj) razini postupno se prema stvarnim potrebama stavlja u stanje pripravnosti.

(2) Temeljem zahtjeva lokalne razine, područna (regionalna) razina usklađuje pružanje materijalne i druge pomoći lokalnoj razini pogođenoj velikom nesrećom.

(3) Kada se sustav civilne zaštite aktivira na područnoj (regionalnoj) razini, sustav civilne zaštite na državnoj razini postupno se prema stvarnim potrebama stavlja u stanje pripravnosti.

(4) Temeljem zahtjeva područne (regionalne) razine, državna razina usklađuje pružanje materijalne i druge pomoći jedinici lokalne i područne (regionalne) razine pogođenoj velikom nesrećom.

(5) Zahtjev za pružanje pomoći višoj hijerarhijskoj razini upućuje se isključivo kada su sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite na nižoj razini iskorištene ili nedostatne sukladno pravilniku o standardnim operativnim postupcima koji donosi ministar.

(6) U okolnostima kada je u dvije ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave proglašena velika nesreća, viša razina preuzima koordinaciju u provođenju mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na području tih jedinica.

(7) Viša razina sustava civilne zaštite procjenjuje opravdanost zahtjeva za pružanje pomoći za primljenog od strane niže razine te u slučaju njegove opravdanosti odobrava slanje pomoći.

(8) Zahtjeve iz ovog članka šalju, zaprimaju, razmatraju i odobravaju načelnici stožera civilne zaštite uz prethodnu suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Proглашavanje velike nesreće i prestanak provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite**Članak 53.**

- (1) Veliku nesreću na području svoje nadležnosti proglašava izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na prijedlog načelnika stožera civilne zaštite ili Ministarstva.
- (2) Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku o prestanku provođenja mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica velike nesreće.

Proглашavanje katastrofe i prestanak provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite**Članak 54.**

- (1) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra odlukom proglašava katastrofu.
- (2) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra donosi odluku o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u otklanjanju posljedica katastrofa.

VII. POSEBNE OVLASTI U PROVEDBI NEODGODIVIH MJERA CIVILNE ZAŠTITE**Članak 55.**

- (1) U slučajevima potrebe žurne i neodgodive provedbe mjera civilne zaštite kada nije moguće na drugi način zaštititi stanovništvo, materijalna i kulturna dobra i okoliš, službenik Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima može usmeno naložiti:

- aktiviranje svakog punoljetnog građanina Republike Hrvatske radi izvršenja žurnih i neodgodivih mjera ili aktivnosti u sustavu civilne zaštite, osim osoba iz članka 44. ~~96~~ stavka 2. ovoga Zakona
 - privremeno oduzimanje osobnog vozila, teretnog vozila i radnog stroja, uz pisanu potvrdu i zapisnik o stanju pokretnine
 - privremeno ograničavanje prava posjeda nekretnine ili njezinog dijela radi prolaza ili smještaja mehanizacije ili za potrebe provođenja nužnih radova radi sprječavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi i imovine, uz pisanu potvrdu i zapisnik o stanju nekretnine
 - privremeno smještanje (najviše 30 dana) stradalih evakuiranih ili izbjeglih osoba u dijelu građevine koji vlasnik ne koristi za vlastite potrebe, uz pisanu potvrdu i zapisnik o stanju nekretnine
 - privremeno smještanje evakuiranih kulturnih dobara, uz pisanu potvrdu i zapisnik o stanju nekretnine o čemu je dužan u najkraćem roku obavijestiti tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara i
 - izdati nalog za gradnju građevine bez građevinske dozvole te kasnije njezino uklanjanje ili ishođenje građevinske dozvole za tu građevinu, sukladno posebnom propisu.
- (2) Radna mjesta službenika Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima uređuju se pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva.

(3) Službenik Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima dužan je za usmene naloge iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka izdati poziv u pisanom obliku, najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja usmenog naloga.

(4) Službenik Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima dužan je za usmene naloge iz stavka 1. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga članka donijeti rješenje u pisanom obliku, najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja usmenog naloga.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 56.

Službenik Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima u obavljanju poslova dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i značkom.

Članak 57.

(1) Osoba iz članka 55. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona dužna je sudjelovati u aktivnostima sustava civilne zaštite od trenutka kad joj je službenik Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima dao usmeni nalog do trenutka dobivanja zapovijedi o deaktiviranju, na način i pod uvjetima propisanih ovim Zakonom i propisima donesenih za provedbu ovog Zakona.

(2) Za vrijeme sudjelovanja u sustavu civilne zaštite na temelju odredbi ovog Zakona osoba iz stavka 1. ovog članka ostvaruje ista prava koja ostvaruje obveznik civilne zaštite.

Članak 58.

Vlasniku ili korisniku kojem je na imovini privremeno ograničeno pravo posjeda radi provedbe mjera civilne zaštite primjenom ovlasti iz članka 55. stavka 1. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona nadoknađuju se iz državnog proračuna troškovi korištenja i šteta nastala uporabom njegova sredstva ili nekretnine.

VIII. ZNAK, ODORE, ISKAZNICE I EVIDENCIJE PRIPADNIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE

Znak civilne zaštite i druge oznake

Članak 59.

(1) Znak civilne zaštite Republike Hrvatske je međunarodni znak civilne zaštite.

(2) Znakom civilne zaštite obilježavaju se odore, građevine, vozila i druga sredstva i oprema operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(3) Na vozila civilne zaštite i operativnih snaga sustava civilne zaštite ugrađuju se posebni uređaji za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova, koje mogu koristiti u intervencijama za osiguranje prvenstva prolaza sukladno posebnom propisu u području sigurnosti prometa na cestama.

Odore pripadnika civilne zaštite

Članak 60.

(1) Pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite sudjeluju u aktivnostima civilne zaštite u odorama pripadnika snaga civilne zaštite i svojim službenim odorama, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih posebnih propisa.

(2) Pripadnici postrojbi civilne zaštite, povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici na odori i radnoj odjeći nose znak civilne zaštite, oznaku zastave Republike Hrvatske i oznake dužnosti i specijalnosti.

(3) Ministar donosi pravilnik o odori pripadnika operativnih snaga civilne zaštite i državnih službenika i namještenika Državne uprave.

Iskaznice civilne zaštite

Članak 61.

(1) Obveznicima civilne zaštite raspoređenima u postrojbe i na dužnost povjerenika civilne zaštite Ministarstvo i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju službenih evidencija izdaju iskaznicu civilne zaštite.

(2) Sadržaj, izgled i način korištenja iskaznice civilne zaštite pravilnikom propisuje ministar.

Evidencije pripadnika i operativnih snaga civilne zaštite

Članak 62.

(1) Evidenciju pripadnika snaga civilne zaštite vode jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a jedinice lokalne samouprave vode popis hrvatskih državljana, državljana Europskoga gospodarskog prostora i državljana trećih zemalja koji imaju odobren status stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj te osoba bez državljanstva s reguliranim statusom u Republici Hrvatskoj, starosne dobi od 18 do 65 godina života koji su uvedeni u evidenciju obveznika civilne zaštite.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su Ministarstvu na zahtjev tog tijela, a najmanje jednom godišnje, dostaviti evidenciju pripadnika snaga civilne zaštite iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ministarstvo vodi:

- jedinstvenu evidenciju i informacijske baze podataka o operativnim snagama, materijalnim sredstvima i opremi operativnih snaga sustava civilne zaštite

- zemljopisno obavijesni sustav u svrhu prikupljanja, obrade i pohrane prostornih i alfanumeričkih podataka i dokumenata kako bi sudionicima sustava civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja bili dostupni podaci za planiranje preventivnih mjera civilne zaštite, izradu procjena rizika i planova civilne zaštite, vježbi civilne zaštite te za djelovanje stožera civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(4) Ministar donosi:

- pravilnik o vođenju evidencija pripadnika snaga civilne zaštite

- pravilnik o vođenju jedinstvene evidencije i informacijskih baza podataka o operativnim snagama, materijalnim sredstvima i opremi operativnih snaga sustava civilne zaštite

- pravilnik o korištenju zemljopisno obavijesnog sustava iz djelokruga Ministarstva.

IX. SUDJELOVANJE PRIPADNIKA OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U MEĐUNARODNIM AKTIVNOSTIMA

Članak 63.

- (1) Pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite uz prethodnu osobnu suglasnost mogu sudjelovati u međunarodnim aktivnostima sukladno odredbama ovog Zakona i obvezama Republike Hrvatske preuzetim iz međunarodnih ugovora.
- (2) Pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite mogu sudjelovati u pružanju žurne međunarodne pomoći koja predstavlja aktivnosti spasilačkih ekipa, sredstava i stručnjaka te postrojbi opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje neposrednih i posrednih posljedica katastrofa u drugim državama.
- (3) Odluku o sudjelovanju pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite u pružanju žurne međunarodne pomoći donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra.
- (4) Odluku o sudjelovanju pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite u međunarodnim programima osposobljavanja i vježbama donosi ministar, sukladno obvezama preuzetim iz međunarodnih ugovora i godišnjim programima rada Ministarstva.
- (5) Pripadnik operativnih snaga sustava civilne zaštite iz stavka 2. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće, putnih troškova, osiguranje, dnevnicu i druge naknade, sukladno odredbama ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu.
- (6) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, donosi uredbu o pravima, obvezama, načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite kada sudjeluju u međunarodnim aktivnostima i pružanju međunarodne pomoći.

X. OSPOSOBLJAVANJE U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

Članak 64.

- (1) Osposobljavanje u sustavu civilne zaštite provodi se formalnim i neformalnim obrazovanjem, informativnim i promidžbenim aktivnostima, uvježbavanjem, treninzima i vježbama, na savjetovanjima, radionicama i tečajevima.
- (2) Operativne snage sustava civilne zaštite provode osposobljavanje svojih pripadnika temeljem ovlasti iz posebnih propisa iz njihova djelokruga.

Članak 65.

Za potrebe sustava civilne zaštite provodi se osposobljavanje sudionika i pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, i to:

- općinskih načelnika, gradonačelnika i župana
- članova stožera civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja
- pripadnika postrojbi civilne zaštite

- povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika
- tijela državne uprave koja obavljaju upravne, stručne i druge poslove od interesa za sustav civilne zaštite
- službi i postrojbi pravnih osoba kojima je zaštita i spašavanje redovna djelatnost, po prethodno pribavljenom mišljenju ili na zahtjev nadležnih tijela
- građana.

Članak 66.

- (1) Osposobljavanje sudionika i pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite iz članka 65. ⁹ ovoga Zakona može obavljati Ministarstvo, javna ustanova ili druga pravna osoba koja ispunjava uvjete propisane pojedinačnim programom i propisima u području obrazovanja.
- (2) Ovlaštenje za osposobljavanje javnim ustanovama i drugim pravnim osobama iz stavka 1. ovog članka daje središnje tijelo državne uprave nadležno za obrazovanje, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (3) Odluku o donošenju programa za formalno obrazovanje u sustavu civilne zaštite donosi ministar.
- (4) Odluku o donošenju programa za neformalno obrazovanje u sustavu civilne zaštite donosi čelnik Državne uprave, a čelnik javne ustanove i druge pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra.
- (5) Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim ustanovama i drugim pravnim osobama o ispunjavanju stručnih, materijalno-tehničkih i drugih posebnih uvjeta za izvođenje programa osposobljavanja u sustavu civilne zaštite.
- (6) Stručni, materijalno tehnički i drugi posebni uvjeti koje moraju ispunjavati Ministarstvo, javne ustanove i druge pravne osobe koje provode osposobljavanje u sustavu civilne zaštite uređuju se pojedinačnim programom.
- (7) Popis ustanova i pravnih osoba koje provode osposobljavanje u sustavu civilne zaštite objavljuje se u »Narodnim novinama«.
- (8) Republika Hrvatska može osnovati državnu javnu ustanovu za provedbu osposobljavanja u sustavu civilne zaštite, sukladno posebnim propisima o javnim ustanovama.

XI. INFORMIRANJE JAVNOSTI

Članak 67.

- (1) Informiranje javnosti o mogućem nastanku i razvoju katastrofe provode Ministarstvo, nadležne službe drugih tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge stručne službe u području svoje nadležnosti.
- (2) Informiranje javnosti iz stavka 1. ovoga članka mora biti pravodobno i svima dostupno.
- (3) U slučaju velike nesreće i katastrofe informiranje javnosti provode i stožeri civilne zaštite.

Članak 68.

Mediji putem kojih se objavljuju informacije iz članka 67. ⁹⁶ ovog Zakona dužni su u slučaju prijetnje ili nastanka velike nesreće i katastrofe bez naknade ustupiti korištenje usluga svoje komunikacijske mreže / komunikacijskog sustava za prijenos signala i obavijesti i objaviti službena priopćenja.

Članak 68.a

(1) Ministarstvo će, na temelju analize procjene rizika, donijeti odluku o nepostojanju prekogranične opasnosti od velike nesreće u području postrojenja u blizini državnog područja druge države članice.

(2) Ministarstvo će o odluci iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti drugu državu članicu.

XII. DODJELA PRIZNANJA I NAGRADA

Članak 69.

(1) Ministarstvo dodjeljuje sudionicima u sustavu civilne zaštite priznanja i nagrade za iznimna postignuća i doprinos u razvoju i unapređenju sustava civilne zaštite te iskazanu osobnu poštvenost u akcijama spašavanja građana i materijalnih dobara.

(2) Ministar pravilnikom propisuje vrstu nagrada i priznanja, mjerila i postupak dodjele nagrada i priznanja te izgled i sadržaj predložaka nagrada i priznanja iz stavka 1. ovoga članka.

XIII. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Članak 70.

Sustav civilne zaštite financira se iz državnog proračuna Republike Hrvatske, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugih izvora te iz donacija.

Članak 71.

U državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se financijska sredstva za:

- razvoj i opremanje sustava civilne zaštite na državnoj razini
- izvršavanje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na državnoj razini
- pružanje pomoći i primanje pomoći od drugih država sukladno preuzetim obvezama Republike Hrvatske iz međunarodnih ugovora
- druge troškove u sustavu civilne zaštite na državnoj razini sukladno odredbama ovog Zakona i propisa donesenih za provedbu ovog Zakona.

Članak 72.

(1) U proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se financijska sredstva za pozivanje, raspoređivanje, popunu, opremanje, osposobljavanje, uvježbavanje, aktiviranje, mobiliziranje i djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite sukladno smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) U proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se financijska sredstva za izvršavanje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

(3) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sufinancirati programe i projekte za razvoj udruga koje su od važnosti za sustav civilne zaštite.

Članak 73.

(1) Republika Hrvatska osniva izvanproračunski fond civilne zaštite na temelju posebnog zakona radi osiguravanja financijskih sredstava za zaštitu i spašavanje u velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Osim izvanproračunskog fonda iz stavka 1. ovoga članka, fond civilne zaštite na temelju posebnog zakona mogu osnovati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave radi osiguravanja financijskih sredstava za zaštitu i spašavanje u velikim nesrećama.

(3) Posebnim zakonom o osnivanju fonda civilne zaštite iz stavaka 1. i 2. ovog članka uređuje se ustrojstvo, djelatnost, izvori sredstava, namjena i način korištenja sredstava fonda, kao i druga pitanja u svezi s ostvarivanjem djelatnosti fonda.

Troškovi djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite

Članak 74.

(1) Sve aktivirane i mobilizirane operativne snage sustava civilne zaštite imaju pravo na naknadu stvarnih troškova za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama sukladno odredbama ovog Zakona.

(2) Svaka razina sustava civilne zaštite, na čiji su zahtjev njihove operativne snage aktivirane i mobilizirane, snosi troškove njihova djelovanja u velikim nesrećama i katastrofama.

(3) Ako izvršno tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije aktiviralo vlastite snage civilne zaštite, već ih aktivira načelnik Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave snosi troškove njihova aktiviranja i djelovanja.

(4) Kada niža razina sustava civilne zaštite zatraži pomoć više razine, unatoč tome što nije angažirala sve svoje sposobnosti, stvarne troškove angažiranja operativnih snaga više razine snosi podnositelj zahtjeva niže razine.

(5) Kada Ministarstvo na temelju načela solidarnosti angažira operativne snage sustava civilne zaštite niže razine, troškovi njihova djelovanja podmiruju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

XIV. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Upravni nadzor

Članak 75.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i drugih propisa u području civilne zaštite provodi se nad zakonitošću rada i postupanja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti.

- (2) Upravni nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi Ministarstvo.
- (3) U provođenju upravnog nadzora sastavlja se zapisnik kojim se utvrđuje koje su radnje provedene tijekom upravnog nadzora.
- (4) O obavljenom upravnom nadzoru sastavlja se izvješće koje sadržava prikaz utvrđenog stanja i mjere koje u određenom roku nadzirano tijelo treba poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nedostataka.
- (5) Izvješće o obavljenom upravnom nadzoru Ministarstvo je dužno dostaviti nadziranom tijelu najkasnije u roku od trideset dana od dana obavljenog nadzora.

Inspekcijski nadzor

Članak 76.

- (1) Inspekcijski nadzor u sustavu civilne zaštite nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te drugih posebnih propisa iz djelokruga Ministarstva obavljaju inspektori Državne uprave.
- (2) Inspekcijski nadzor u sustavu civilne zaštite obavljaju inspektori civilne zaštite i drugi inspektori Ministarstva u sjedištu Ministarstva i područnim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva.
- (3) Inspektoru u područnoj ustrojstvenoj jedinici Ministarstva, zbog potrebe posla ili učinkovitijeg obavljanja poslova inspekcijskog nadzora, može se privremeno naložiti obavljanje tih poslova na području druge područne ustrojstvene jedinice Ministarstva, neovisno o udaljenosti mjesta rada od mjesta stanovanja.

Članak 77.

- (1) Inspektor dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i značkom.
- (2) Ministar donosi pravilnik o izgledu i sadržaju službene iskaznice i značke inspektora civilne zaštite i službenika Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima.

Članak 78.

- (1) Postupak inspekcijskog nadzora može biti redovni i izvanredni.
- (2) Redovni inspekcijski nadzor vodi se po službenoj dužnosti sukladno godišnjem planu inspekcijskog nadzora Ministarstva.
- (3) Izvanredni inspekcijski nadzor pokreće se na temelju posebnog naloga ovlaštene osobe Ministarstva uzimajući u obzir predstavke, odnosno druge obavijesti koje upućuju na potrebu zaštite javnog interesa.
- (4) U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire fizičke i pravne osobe koje su obvezne provoditi mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, ispunjavanje uvjeta i način rada objekata nadzora, obavlja izravan uvid u opće i pojedinačne akte te nadzire provođenje mjera određenih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (5) Pravna ili fizička osoba koja podliježe inspekcijskom nadzoru dužna je inspektoru omogućiti obavljanje toga nadzora, predložiti mu sve dokumente i akte koje inspektor zatraži i osigurati mu

prostorne i druge uvjete za neometan rad.

Članak 79.

- (1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.
- (2) Jedan primjerak zapisnika uručuje se ili dostavlja nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Članak 80.

(1) Ako je ovim ili drugim zakonom predviđeno da se u slučaju utvrđene nezakonitosti donosi određena mjera, inspektor je dužan donijeti rješenje kojim će izreći takvu mjeru.

(2) Ako inspektor tijekom obavljanja inspekcijskoga nadzora uoči i u zapisniku konstatira nezakonitosti ili nepravilnosti u provedbi ovog Zakona, donijet će rješenje kojim će fizičkim i pravnim osobama, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim nadziranim osobama naložiti sljedeće mjere:

- izradu, donošenje, dopunu i ažuriranje procjena rizika, planova djelovanja civilne zaštite, operativnih planova i Vanjskih planova sukladno ovom Zakonu i propisanoj metodologiji
- razmatranje stanja i analize sustava civilne zaštite u cjelini za prethodno razdoblje, donošenje smjernica za organizaciju i plan razvoj sustava civilne zaštite za svoje područje za tekuću godinu
- osnivanje, popunu, razvoj i financiranje opremanja, osposobljavanja i uvežbavanja operativnih snaga civilne zaštite sukladno usvojenim planskim dokumentima, smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite
- osiguravanje financijskih sredstava za razvoj i opremanje snaga civilne zaštite, kao i za financiranje aktivnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama
- izvršenje propisa o ustrojavanju stožera civilne zaštite, imenovanju tijela i povjerenika civilne zaštite te provedbe njihova osposobljavanja
- donošenje odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite
- izradu i donošenje plana vježbi operativnih snaga sustava civilne zaštite
- osiguravanje uvjeta za premještanje, zbrinjavanje, sklanjanje, evakuaciju i druge mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite radi zaštite i spašavanja ljudi i imovine
- dostavljanje podataka potrebnih za izradu procjene rizika, planova djelovanja civilne zaštite i Vanjskih planova
- izradu, donošenje i ažuriranje operativnog plana te organiziranje i provedbu mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite određenih planom djelovanja civilne zaštite
- uspostavu i održavanje odgovarajućeg internog sustava obavješćivanja građana
- izradu projekta te uspostavu, održavanje i uvezivanje sustava uzbunjivanja građana u perimetru stvarnih rizika za građane u svojoj okolini
- nabavu i postavljanje jedinstvenog plakata s prikazom grafičkih znakova za uzbunjivanje u objektima te obavijesti o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112

- otklanjanje nepravilnosti radi ispunjavanja stručnih, materijalno-tehničkih i drugih posebnih uvjeta za izvođenje programa formalnog i neformalnog obrazovanja u sustavu civilne zaštite
- otklanjanje drugih uočenih nepravilnosti i nedostataka u provedbi ovog Zakona utvrđenih inspekcijskim nadzorom.

Članak 81.

(1) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, rješenje iz članka 80. ⁹ ovoga Zakona inspektor neće donositi u situaciji kad su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom inspekcijskog nadzora ili kad izvršenje uopće nije moguće, što će inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

(2) Ako inspektor tijekom obavljanja inspekcijskoga nadzora uoči nezakonitosti, a nije ovlašten postupati, već je nadležno postupati drugo tijelo, izvijestit će o tome bez odgode to nadležno tijelo i zatražiti pokretanje postupka i poduzimanje mjera za suzbijanje nezakonitosti.

Članak 82.

Protiv rješenja inspektora iz članka 80. ⁹ ovoga Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 83.

Ako inspektor utvrdi postojanje sumnje da je počinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten dužan je u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera donijeti prekršajni nalog ili podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 84.

(1) O obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama vodi se očevidnik.

(2) Ministar donosi pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja očevidnika inspekcijskog nadzora u sustavu civilne zaštite.

Članak 85.

Radi ujednačenog i pravilnog postupanja u obavljaju inspekcijskih nadzora i učinkovitog djelovanja ministar donosi upute i mišljenja o načinu obavljanja inspekcijskih nadzora.

XV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 86.

Novčanom kaznom od 1320,00 do 3980,00 eura kaznit će se za prekršaj izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako:

- ne donese plan djelovanja civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 1.)
- ne donese plan vježbi civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 2.)
- ne dostavi predstavničkom tijelu prijedlog odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i prijedlog odluke o osnivanju postrojbi civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 3.)

- prilikom donošenja godišnjeg plana nabave sredstava civilne zaštite ne uključi materijalna sredstva i opremu snaga civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 4.)
- ne osigura uvjete za raspoređivanje pripadnika u postrojbe i na dužnosti povjerenika civilne zaštite te vođenje evidencije raspoređenih pripadnika (članak 17. stavak 3. podstavak 9.)
- ne osigura uvjete za vođenje i ažuriranje baze podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima operativnih snaga sustava civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 10.)
- ne završi program osposobljavanja za obavljanje poslova civilne zaštite prema programu koji provodi tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite (članak 17. stavak 6.)
- ne donese odluku o osnivanju stožera civilne zaštite i ne imenuje načelnika, zamjenika i članove stožera (članak 23. stavak 1. i članak 24. stavak 1.)
- ne imenuje povjerenika i zamjenika civilne zaštite (članak 34. stavak 1.).

Članak 87.

Novčanom kaznom od 2650,00 do 9290,00 eura kaznit će se za prekršaj izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako:

- ne osnuje, ne financira, ne oprema, ne osposobljava te ne uvježbava operativne snage sukladno usvojenim smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 6.)
- ne izradi i ne predloži predstavničkom tijelu procjenu rizika od velikih nesreća i redovito ne ažurira procjene rizika i plan djelovanja civilne zaštite (članak 17. stavak 3. podstavak 7.)
- ne osigura uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršavanje zadaća u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša (članak 17. stavak 3. podstavak 8.)
- ne donese Vanjski plan ili njegove izmjene i dopune za područje postrojenja, odnosno grupu područja postrojenja koju određuje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša zbog mogućeg domino-efekta, u roku od godinu dana od donošenja odluke Ministarstva o izradi Vanjskog plana ili njegovih izmjena i dopuna te svim osobama koje bi mogle imati značajne materijalne i zdravstvene posljedice zbog nastanka velike nesreće u području postrojenja ili grupi područja postrojenja, ne pruži redovito i u najprimjerenijem obliku jasne i lako razumljive, preispitane i usklađene informacije o sigurnosnim mjerama i nužnom ponašanju u slučaju velike nesreće na području svoje nadležnosti (članak 17. stavak 5.).

Članak 88.

(1) Novčanom kaznom od 2650,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- ne planira način organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite (članak 36. stavak 1.)
- ne dostavi centru 112 podatke o prijetnji za nastanak izvanrednog događaja, velike nesreće i katastrofe (članak 36. stavak 7.)
- bez opravdanog razloga ne omogućiti sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite zaposlenicima koji su raspoređeni u operativne snage civilne zaštite (članak 37.)

- ne uspostavi i ne održava sustav uzbunjivanja (članak 38. stavak 1.)
 - ne ishodi suglasnost Ministarstva na idejni projekt vlastitog sustava za uzbunjivanje prije instaliranja (članak 38. stavak 4.)
 - na vidljivom mjestu u javnim telefonskim govornicama ne istakne obavijest o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112 (članak 41. stavak 1.)
 - ne istakne obavijest o jedinstvenom europskom broju za hitne službe 112 i znakovima za uzbunjivanje (članak 41. stavak 3.)
 - ne omogući provedbu inspekcijskog nadzora, ne predoči sve dokumente i akte koje inspektor zatraži i ne osigura prostorne i druge uvjete za neometan rad inspektora (članak 78. stavak 5.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom od 1320,00 do 2650,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 89.

- (1) Novčanom kaznom od 2650,00 do 9290,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
- Ministarstvu i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave bez naknade ne dostavi podatke potrebne za izradu procjene rizika i plana djelovanja civilne zaštite (članak 36. stavak 4.)
 - Ministarstvu i jedinicama područne (regionalne) samouprave u roku do najviše dva mjeseca od primitka suglasnosti tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša na izvješće o sigurnosti ne dostavi bez naknade podatke potrebne za izradu Vanjskog plana (članak 36. stavak 5.)
 - u slučaju izmjene u području postrojenja, postrojenju, skladištu ili procesu ili vrsti ili fizičkom obliku ili količini opasne tvari koja bi mogla imati značajne posljedice za opasnosti od velikih nesreća ne obavijesti Ministarstvo o pojedinostima tih ažuriranja prije te izmjene (članak 36. stavak 6.)
 - ne postupi po zahtjevu načelnika stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i načelnika Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i ne sudjeluje s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite (članak 36. stavak 8.)
 - ne uspostavi upravljanje i nadzor nad sirenama svog sustava za uzbunjivanje iz operativnog središta pravne osobe i iz nadležnog centra 112 te ako ne snosi troškove uspostavljanja i korištenja komunikacijske veze za potrebe upravljanja i nadzora sirenama iz nadležnog centra 112 (članak 38. stavak 3.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom od 1320,00 do 2650,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 90.

- Novčanom kaznom od 130,00 do 1320,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba:
- ako se bez opravdanog razloga ne odazove na poziv nadležnog tijela radi rješavanja statusa obveznika civilne zaštite, osposobljavanja i mobilizacije ili odbije sudjelovati u provođenju mjera civilne zaštite od dana mobilizacije do primitka zapovijedi o demobilizaciji (članak 45. stavak 2.)

– ako ne izvršava mjere i aktivnosti civilne zaštite po usmenom nalogu službenika Ministarstva s posebnim ovlastima i odgovornostima (članak 55. stavak 1.).

Članak 91.

Novčanom kaznom od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

– ako ne postupi po odluci i po nalogu nositelja provedbe prisilne evakuacije (članak 26. stavak 4.)

– ako se kao povjerenik civilne zaštite ili njegov zamjenik bez opravdanog razloga ne odazove pozivu načelnika nadležnog stožera civilne zaštite (članak 34. stavak 2.).

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 92.

(1) Propise iz članka 10. stavka 1., članka 11. stavka 2., članka 22. stavka 1., članka 33. stavka 2., članka 45. stavka 5., članka 46. stavka 2. i članka 63. stavka 6. donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Propise iz članka 13. stavka 2., članka 21. stavaka 4. i 5., članka 33. stavaka 2. i 3., članka 41. stavka 4., članka 42., članka 49. stavaka 2. i 3., članka 50. stavka 3., članka 52. stavka 5., članka 60. stavka 3., članka 61. stavka 2., članka 62. stavka 4., članka 69. stavka 2., članka 77. stavka 2. i članka 84. stavka 2. donijet će čelnik Državne uprave u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 93.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 92. ovoga Zakona ostaju na snazi sljedeći dokumenti i propisi doneseni na temelju Zakona o zaštiti i spašavanju (»Narodne novine«, br. 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.), u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s ovim Zakonom:

1) Procjena ugroženosti Republike Hrvatske od prirodnih i tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća (Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 7. ožujka 2013.)

2) Plan zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 96/10.)

3) Uredba o visini i uvjetima za isplatu naknade troškova mobiliziranim građanima (»Narodne novine«, br. 91/06.)

4) Uredba o visini naknade osobama angažiranim u zaštiti i spašavanju izvan granica Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 90/06.)

5) Uredba o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretne radi provedbe mjera zaštite i spašavanja (»Narodne novine«, br. 85/06.)

6) Uredba o načinu prelaska granice prilikom primanja i/ili upućivanja žurne pomoći u zaštiti i spašavanju (»Narodne novine«, br. 52/06.)

7) Uredba o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (»Narodne novine«, br. 13/06. i 49/06.)

- 8) Pravilnik o službenoj iskaznici i znački inspektora zaštite i spašavanja, inspektora za vatrogastvo i službenika Državne uprave za zaštitu i spašavanje s posebnim ovlastima i odgovornostima (»Narodne novine«, br. 18/06.)
- 9) Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (»Narodne novine«, br. 47/06.)
- 10) Pravilnik o sudjelovanju pripadnika operativnih snaga zaštite i spašavanja u aktivnostima snaga za žurnu pomoć u katastrofama u inozemstvu (»Narodne novine«, br. 73/06.)
- 11) Pravilnik o mobilizaciji i djelovanju operativnih snaga zaštite i spašavanja (»Narodne novine«, br. 40/08. i 44/08.)
- 12) Pravilnik o odori pripadnika operativnih snaga zaštite i spašavanja Državne uprave za zaštitu i spašavanje (»Narodne novine«, br. 81/09. i 115/10.)
- 13) Pravilnik o ustrojstvu, popuni i opremanju postrojbi civilne zaštite i postrojbi za uzbunjivanje (»Narodne novine«, br. 111/07.)
- 14) Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (»Narodne novine«, br. 30/14. i 67/14.)
- 15) Pravilnik o zaštiti arhivskoga i registraturnog gradiva Državne uprave za zaštitu i spašavanje (»Narodne novine«, br. 114/06. i 141/09.)
- 16) Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene pravne osobe za obavljanje stručnih poslova u području planiranja zaštite i spašavanja (»Narodne novine«, br. 91/13.)
- 17) Pravilnik o nagradama i priznanjima Državne uprave za zaštitu i spašavanje (»Narodne novine«, br. 23/07. i 126/09.)
- 18) Pravilnik o zemljopisno obavijesnom sustavu Državne uprave za zaštitu i spašavanje (»Narodne novine«, br. 98/12.).

Članak 94.

- (1) U slučaju pripravnosti zbog mogućeg nastupanja katastrofa ili u slučaju proglašenja katastrofe ministar je ovlašten poduzimati mjere i aktivnosti i organizirati drugačiji raspored rada, radnog vremena i mjesta rada državnih službenika i namještenika u ustrojstvenoj jedinici Ministarstva nadležnoj za poslove civilne zaštite.
- (2) U slučaju velike nesreće i katastrofe na državne službenike i namještenike ustrojstvene jedinice Ministarstva nadležne za poslove civilne zaštite ne primjenjuju se odredbe općih propisa o radu o ograničenju prekovremenog rada.

Članak 95.

Operativne snage sustava civilne zaštite dužne su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Državnoj upravi dostaviti podatke o svojim operativnim snagama, materijalnim sredstvima i opremi te spremnosti za operativno djelovanje i izraditi operativne planove za izvršavanje zadaća u sustavu civilne zaštite.

Članak 96.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona jedinice lokalne samouprave preuzimaju poslove upravljanja i održavanja javnih skloništa na svojem području.

Članak 97.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su donijeti procjenu rizika od velikih nesreća i plan djelovanja civilne zaštite u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Procjene ugroženosti i planovi zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doneseni na temelju Zakona o zaštiti spašavanju (»Narodne novine«, br. 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.) ostaju na snazi do donošenja procjena i planova iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 98.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Pravilnik o određivanju gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu [🔗](#) (»Narodne novine«, br. 2/91.)
- Pravilnik o tehničkim normativima za skloništa (»Narodne novine«, br. 53/91.)
- Pravilnik o održavanju skloništa i drugih zaštitnih objekata u miru (»Narodne novine«, br. 45/84.)
- Pravilnik o uvjetima pod kojima se u miru skloništa mogu davati u zakup [🔗](#) (»Narodne novine«, br. 98/01.).

Članak 99.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članci 12. i 13. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu [🔗](#) (»Narodne novine«, br. 33/02., 92/10. i 73/13.) u dijelu koji se odnosi na pripadnike civilne zaštite.

Članak 100.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti i spašavanju [🔗](#) (»Narodne novine«, br. 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.).

Članak 101.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.